

**Gemeente
Rotterdam**

Bestuurlijk Team aanpak effecten energiekosten
en inflatie

Bezoekadres: De Rotterdam
Wilhelminakade 179, Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Internet: www.rotterdam.nl

Van: Martin de Jong
Telefoon: 06-19287471
E-mail: mj.dejong1@rotterdam.nl

Ons kenmerk: 20bo5719

Onderwerp: Collegebrief aanpak effecten
energiekosten en inflatie

Datum: B&W 4 oktober 2022

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Ons college maakt zich met uw raad zorgen over de impact van de stijging van de energiekosten en de hoge inflatie op de financiële situatie van bewoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen in onze stad. Met deze brief informeren wij u, zoals de leden van uw raad ons ook nadrukkelijk hebben verzocht, over de gevolgen die wij nu al in de stad zien en over de verwachte effecten van de door de rijksoverheid aangekondigde steunmaatregelen. In aanvulling daarop informeren wij u over de maatregelen die ons college inmiddels heeft genomen om de impact op gezinnen, ondernemers en maatschappelijke instellingen op te vangen. Wij zullen u de komende tijd met regelmaat informeren over de stand van zaken in de stad. Waar nodig komen we met aanvullende maatregelen. Onze inzet is erop gericht om ervoor te zorgen dat Rotterdammers niet tussen wal en schip vallen.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Coalitieakkoord 2022-2026: Eén stad. In het coalitieakkoord wordt uitgebreid aandacht besteed aan toenemende armoede en gestapelde problematiek bij kwetsbare Rotterdammers. Dit college wil de menselijke maat centraal stellen en meer maatwerk en perspectief bieden om de bestaanszekerheid van die Rotterdammers te vergroten. De stijgende energieprijzen en inflatie hebben naar verwachting een zeer groot effect op de thema's armoedebestrijding en schuldhulpverlening. Aanvullend komt hiervoor vanuit het college een gericht actieplan, genaamd 'Geldzorgen', met specifieke maatregelen. Dit actieplan ontvangt u volgende week samen met de toegezegde hoofdlijnennotie over het nieuwe armoede- en schuldenbeleid.

Ook voor de duurzaamheidsambities en verduurzaming van woningen geldt dat de ambitie die dit college zich heeft gesteld alleen maar urgenter is geworden.

Tegelijkertijd is de opgave breder en gaat het ook over thema's als de leefbaarheid in onze stad, dak- en thuisloosheid (doordat bijvoorbeeld EU-arbeidsmigranten hun baan

verliezen), eenzaamheid, maatschappelijke opvang, onderwijs, sport en veiligheid. We willen voorkomen dat deze situatie ervoor zorgt dat mensen die al eenzaam of kwetsbaar zijn, uit beeld raken. We presenteren in deze brief maatregelen om in contact te komen en te blijven met kwetsbare Rotterdammers en om maatschappelijke instellingen daar zoveel mogelijk bij te helpen. Ook ondernemers en de culturele sector worden nu opnieuw geraakt. Zij kampen nog met de naweeën van corona en hebben niet veel vet op de botten. Daarom richten we ons in de aanpak van de effecten van de energiekosten en inflatie ook op hen, en op alle andere geledingen van de samenleving.

Ombudsalert

Op 12 september jl. gaf de Rotterdamse Ombudsman een ombudsalert af. Daarin gaf zij het volgende aan: "Ik luister naar de stad en doe uit naam van Rotterdammers een oproep. Juist omdat wij als stad zo kwetsbaar zijn". De crisis maakt het noodzakelijk dat overheid, energieleveranciers, woningbouwcorporaties, zorgverzekeraars, schuldeisers, welzijnsorganisaties, fondsen, ondernemers, werkgevers en onderwijsinstellingen gezamenlijk de verantwoordelijkheid nemen en zorgen voor voorspelbaarheid, betaalbaarheid en veiligheid. Plus goede begrijpelijke informatie en hulp op één plek. De rekening komt straks bij de overheid en daarmee bij ons allemaal. Daarom deze verbindende oproep van het team van de Gemeentelijke Ombudsman aan iedereen die een rol heeft, wil én kan hebben om in Rotterdam te voorkomen dat het verkeerd gaat. De gemeente kan het niet alleen, maar heeft wel de rol en positie in onze stad om het voortouw te nemen in het bijeenbrengen van iedereen die oplossingen mogelijk kan maken."

Het college steunt deze oproep en pakt hierin haar rol. De acties en maatregelen in deze brief zijn hiervan een eerste uiting.

Toelichting:

Eerste duiding miljoenennota

Om de meest kwetsbare mensen te beschermen en lagere middeninkomens perspectief te bieden, maakt het kabinet € 17 miljard vrij. Daarvan is een kleine € 12 miljard voor incidentele maatregelen in 2023, zoals een voortzetting van de energietoeslag voor de laagste inkomens van € 1.300, - via gemeenten. Daarnaast komt er een verhoging van de zorgtoeslag, verhoging van het kindgebonden budget, verlaging van de energiebelasting (dit wijzigt indien er een prijsplafond komt) en verlaging van de brandstofaccijnzen. Hiernaast gaat bijna € 5 miljard naar structurele maatregelen, waaronder een verhoging van het wettelijke minimumloon (WML) met 10%, een verhoging van de arbeidskorting, een verlaging van het tarief van de eerste loon- en inkomstenbelastingschijf en een verhoging van de huurtoeslag.

Het hogere minimumloon werkt ook door in de gekoppelde uitkeringen (zoals de AOW en de bijstand) en leidt naar verwachting tot loonstijgingen in de loonschalen vlak boven het minimumloon. Door deze maatregelen worden met name de lage inkomens volgend jaar gecompenseerd. Voor huishoudens met kinderen wordt de kinderbijslag en het kindgebonden budget verhoogd. Niet alleen minima, ook huishoudens met een relatief laag inkomen uit loondienst worden volgend jaar gecompenseerd. De maatregelen hebben echter weinig oog voor groepen met een inkomen rond en net boven modaal. Hetzelfde geldt voor ondernemers, met name het MKB. Ook zelfstandigen met hetzelfde

inkomen worden zoals het er nu naar uitziet niet of nauwelijks tegemoet gekomen en worden zelfs geconfronteerd met een verlaging van de zelfstandigenaftrek.

Naast het koopkrachtpakket is sprake van de aanvullende maatregel van een prijsplafond op de gas- en elektriciteitsprijs. Omdat deze maatregel laat werd gepubliceerd, is de precieze uitwerking nog niet duidelijk. De verwachting is dat het plafond op de energieprijs huishoudens helpt om hun begroting op orde te brengen en betalingsachterstanden in te lopen. Er zijn echter situaties denkbaar waarin dat toch tegenvalt. Het Nibud merkt bijvoorbeeld op dat lagere inkomens meer last hebben van de gestegen energiekosten, omdat zij een groter deel van hun inkomen daaraan kwijt zijn. Ook hebben ze vaker weinig tot geen budget om energiebesparende maatregelen te nemen en wonen ze vaker in energie-onzuinige woningen.

Door het kabinet is toegezegd dat ook ondernemers en maatschappelijke instellingen met een hoog energieverbruik tegemoetgekomen worden. De plannen hiervoor worden nog ontwikkeld. Kamerbreed zijn moties aangenomen waarin opgeroepen wordt om energie-intensieve MKB-bedrijven (denk aan bakkers en tuinbouw), scholen en culturele instellingen te steunen. Hoe deze steun eruitziet en of deze significant is, is nog onbekend.

Impact op Rotterdammers

De plannen uit de miljoenennota zijn gericht op komend jaar. Uit de meest recente raming van het Centraal Planbureau (augustus 2022) blijkt dat de koopkracht dit jaar al historisch daalt. De combinatie van de hoge inflatie en gematigde loonstijging leidt tot een forse daling van de koopkracht van gemiddeld 6,8% in 2022¹. Wat precies de gevolgen zijn voor de Rotterdamse koopkracht is niet uit te rekenen, maar een inschatting van OBI (de onderzoeksafdeling van de gemeente Rotterdam) voor de Rotterdamse situatie laat zien dat 28% van de huishoudens in financiële problemen zou kunnen komen (naar schatting 81.000 huishoudens) omdat zo'n koopkrachtdaling voor hen niet op te vangen is. Ook weten we dat de klap harder aankomt bij lage inkomens. Onze inzet is daarom gericht op het voorkomen dat steeds meer Rotterdammers (terug) onder de armoedegrens vallen. De energietoeslag is daarvoor dit jaar en ook komend jaar een belangrijke regeling.

Als gemeente zien we een voorzichtige toename in de aanvraag van betalingsregelingen voor gemeentelijke belastingen en gemeentelijke huur en vragen bij het Expertise Team Financiën (ETF). Op veel andere parameters, zoals instroom bij de Kredietbank Rotterdam (KBR), aanvragen voor individuele inkomenstoelage of het jeugdfonds, zien we nog geen stijgende lijn. Dit komt doordat onze data altijd enige tijd achterlopen op de huidige situatie en schulden zich in de loop van de tijd kunnen opbouwen. Maar de casussen waar onze medewerkers mee te maken krijgen zijn schrijnend. Kinderen die niet meer naar voetbal of een andere sport kunnen. Ouderen die hun kinderen om een bijdrage moeten vragen om de verwarming te betalen, studenten die in de kou moeten studeren. Allemaal situaties die we willen verhelpen én voorkomen.

¹ Dat geldt nu niet voor huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum dankzij de eenmalige energietoelage van 1300 euro. Komend jaar is de koopkracht voor de meeste groepen in doorsnee licht positief. Dit is vooral het gevolg van de bij het coalitieakkoord afgesproken lastenverlichting en de verhoging van het minimumloon, inclusief de doorwerking daarvan op de uitkeringen (Centraal Planbureau, 2022b).

Impact op bedrijven en ondernemers

VNO-NCW en MKB-Nederland heeft in samenwerking met zo'n twintig aangesloten brancheorganisaties uit energie-intensieve sectoren een flitspeiling² gehouden over de gevolgen van de gestegen energiekosten. Een kwart van de ondernemers in de energie-intensieve sectoren verwacht dit jaar al serieus verlies te draaien als gevolg van de extreem gestegen energieprijzen. De gestegen energieprijzen zijn voor veruit de meeste bedrijven niet of nauwelijks door te berekenen. Dit zijn ook de signalen die bij de ondernemersbalie binnenkomen. Tijdens de algemene beschouwing is middels een aangenomen motie het kabinet opgeroepen om de energie-intensieve MKB-bedrijven tegemoet te komen, maar op welke wijze en welke termijn dit gebeurt, is nog onduidelijk.

Impact op maatschappelijke instellingen

We staan in nauw contact met maatschappelijke organisaties in de stad. Veel instellingen hebben te maken met fors stijgende energielasten. Zo is van ca. 50 sportclubs bekend dat zij de rekening dit jaar waarschijnlijk niet kunnen betalen. Exploitanten van zwembaden en sporthallen krijgen vooral in 2023 te maken met fors hogere energielasten. De Schaatsbaan Rotterdam heeft in 2022 al last van een fors stijgende energierekening.

Vanuit onder meer de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) en NOC*NSF is de urgente situatie van sportverenigingen en sportaccommodaties onder aandacht gebracht van de minister VWS en is aangedrongen om op korte termijn met een regeling en geld te komen voor de stijgende energiekosten in de sportsector. Hierop vooruitlopend wordt u op korte termijn geïnformeerd over de ondersteuning die we als gemeente specifiek voor sportaccommodaties kunnen nemen.

Ook de culturele sector in Rotterdam heeft de noodklok geluid. De eigen inkomsten van deze culturele instellingen staan al onder druk vanwege de gevolgen van de COVID19-crisis en het daardoor achterblijvende bezoekersaantal. Ook met hen zijn we in overleg over de gevolgen van de hoge gasprijs en de stijgende prijzen. Bij de algemene beschouwingen is een motie aangenomen die het kabinet oproept met een plan te komen voor culturele instellingen. Hoe deze motie uitvoering krijgt is op dit moment nog onduidelijk.

Gemeentelijke inzet per domein

Onderstaand is een kort overzicht van de belangrijkste acties per domein opgenomen. Dit overzicht is niet uitputtend. De kern van de gemeentebrede aanpak is dat we coulanter omgaan met schulden en betalingsachterstanden. Ook grijpen we contactmomenten met Rotterdammers zoveel mogelijk aan om gemeentelijke regelingen en de mogelijkheden tot hulp bij geldproblemen voor het voetlicht te brengen. Voor nu zijn dat de twee belangrijkste opgaven. We verwachten een toestroom van hulpvragen van Rotterdammers die niet gewend zijn om hulp te vragen bij hun geldproblemen en de routes niet kennen. We werken aan een dashboard op basis waarvan wij gericht hulp kunnen intensiveren. Binnen dit dashboard zal zichtbaar gemaakt worden waar wij de grootste energiearmoede verwachten (in welke wijken veel zogenaamde 'doorwaaiwoningen' staan). Daar willen we de inzet van energiekussers en aanbod van verduurzamingssubsidies zoveel mogelijk op richten.

² [Kwart energie-intensieve bedrijven in rode cijfers | VNO-NCW](#)

Schuldenaanpak en armoederegelingen

We intensiveren onze dienstverlening en breiden ons aanbod uit. Daarnaast benaderen we Rotterdammers die al bij de gemeente in beeld zijn proactief en ondernemen we actie om Rotterdammers die dat niet zijn beter te vinden. In het actieplan Geldzorgen dat volgende week naar u toekomt worden deze acties en maatregelen nader toegelicht.

Een van de acties uit bovengenoemd plan is dat we extra ondersteuning organiseren voor Rotterdammers met voedselnood. We werken aan een schoolontbijt op basisscholen met veel kwetsbare leerlingen. Er draait al een pilot die we gaan uitbreiden. We weten dat ook vanuit het Rijk nagedacht wordt dit te organiseren. Wij volgen dat nauwlettend en sluiten hier uiteraard op aan.

We ontvangen op basis van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS) +/- 50.000 signalen per jaar van vaste lasten partners (denk hierbij aan energieleveranciers, woningcorporaties, particuliere verhuurders, waterleveranciers) over betalingsachterstanden. Op basis van deze signalen sturen wij maandelijks brieven, sms'jes, telefoontjes of voeren huisbezoeken uit. Dit is een wettelijke taak die we gaan intensiveren. Dit omdat we weten dat het vroeg signaleren van schulden veel ellende in de toekomst kan voorkomen. Daarnaast combineren we steeds meer datasignalen om Rotterdammers gerichter te kunnen benaderen. We voegen daar meer signalen van gemeentelijke diensten (denk aan belastingen) aan toe. Privacyregels worden hierbij uiteraard gerespecteerd.

Energietoeslag

Zoals bekend hebben Rotterdammers met een inkomen tot 120% wettelijk sociaal minimum (WSM), die de 800 euro energietoeslag al hebben gekregen, recht op nog 500 euro. Dit wordt voor 1 november uitbetaald. Rotterdammers die nog een aanvraag indienen en recht hebben op de energietoeslag betalen wij zo snel mogelijk de volledige 1.300 euro uit. Rotterdammers met een inkomen tussen 120% en 140% WSM hebben recht op 800 euro energietoeslag. Dit bedrag is beschikbaar gesteld door stichting de Verre Bergen. Ook voor hen geldt dat deze toeslag nog steeds aangevraagd kan worden en dan zo snel mogelijk betaald wordt. Afhankelijk van de mogelijkheden die het Rijk biedt bij het uitbetalen van de energietoeslag voor komend jaar, zullen wij die zo snel mogelijk verstrekken.

Sociaal incasseren

We verwachten een toename van de schulden bij debiteuren van de gemeente. Daar gaan we coulant mee om, met passende betalingsregelingen. De menselijke maat is het uitgangspunt. Dit vraagt maatwerk en daarmee meer personele inzet van onze organisatie. Van zelfstandig ondernemers die TOZO dienen terug te betalen en dit op dit moment niet kunnen, schorten we desgewenst de terugbetaling van te veel ontvangen TOZO-gelden 6 maanden op. Op deze manier heeft deze kleine ondernemer meer financiële armslag. We benaderen daarnaast proactief burgers en ondernemers met grote bedragen vanuit belastingaanslagen en naheffingen, om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn en of we hulp kunnen bieden. Wat zorgelijk is, is dat een aantal ondernemers die het in de coronacrisis zwaar hadden en daar met schulden en betalingsachterstanden uitgekomen zijn, nu opnieuw getroffen worden. Ondernemers die

dit betreft en bij ons een pand huren worden coulant tegemoet getreden. Vooralsnog worden schulden niet kwijtgescholden.

Giftengrens bijstand

Rotterdamers met een bijstandsuitkering mogen maximaal € 1.200,- aan giften per kalenderjaar ontvangen van derden zonder gevolgen voor het recht op uitkering. In deze lastige tijd wil je dat mensen elkaar mogen helpen als ze het moeilijk hebben, ook financieel, zonder dat daar negatieve gevolgen aan zitten voor de uitkering. Daarom verhoogt het college, zoals voorgesteld door raadslid Maassen, de giftengrens van € 1.200,- naar € 2.250,-. Hierdoor kunnen Rotterdamse bijstandsgerechtigden vanaf 1 oktober 2022 de komende 6 maanden meer financiële hulp van derden ontvangen zonder gevolgen voor hun uitkering. Met dit bericht beschouwen we de toezegging aan uw raad (22bb005905, de stad slaat alarm, urgentie geboden – giftengrens) als afgedaan.

Aanpassing tariefstelsel Rotterdampas

Voor Rotterdamers met een laag inkomen is de Rotterdampas een waardevol instrument: veel activiteiten die te duur zijn, worden gratis of met hoge korting aangeboden door partners in en om de stad. Daarom gaan we vanaf komend seizoen het huidige tariefstelsel van de Rotterdampas uitbreiden met een tussentarief, waardoor een oplopende schaal van tarieven ontstaat. Door de stijgende kosten staat in veel huishoudens de financiële ruimte voor ontspanning en genieten momenteel extra onder druk. Juist voor de (lage) middeninkomens is deze tussenstap belangrijk, zodat zij niet buiten de boot vallen maar ook van het Rotterdamse aanbod op het gebied van cultuur, sport en recreatie kunnen (blijven) genieten. In de nieuwe tariefstructuur van de Rotterdampas zal een extra groep inwoners de pas met reductie kunnen aanschaffen en zal het 65-plustarief vervallen. De pashouders kunnen dan voor 3 tarieven in aanmerking komen, afhankelijk van hun inkomen:

- Inkomen/pensioen < 110% tarief € 5,- (volwassene) + € 0,- (kind)
- Inkomen/pensioen 110% - 130% tarief € 30,- (volwassene) + € 10,- (kind)
- Inkomen/pensioen > 130% tarief € 60,- (volwassene) + € 20,- (kind)

Wonen, woonlasten en duurzaamheid

Voortkomend uit de nationale prestatieafspraken met corporaties, die lokaal doorwerken, worden verschillende maatregelen genomen door de corporaties. Zo wordt de huurstijging de komende drie jaar gematigd, afgesproken is dat de inflatie niet van invloed is op de jaarlijkse huurverhoging. Daarnaast is afgesproken dat per 1 juli 2023 huurders met lage inkomens op of onder 120% sociaal minimum in duurdere woningen een huurverlaging naar €550 krijgen. Hiermee wordt wonen voor hen betaalbaarder en worden (problematische) schulden voorkomen. Ook is afgesproken dat ondanks de afspraken over versnelde verduurzaming de huren na isolatie niet verhoogd worden.

We willen de woonlasten van Rotterdamers gezien de huidige omstandigheden graag dempen. Daarom stellen we bij de begroting 2023 voor om Rotterdamers tegemoet te komen in de stijgende woonlasten en de afvalstoffenheffing (ASH)-tarieven voor 2023 niet te laten stijgen t.o.v. 2022. Hierdoor betalen alle Rotterdamse huishoudens in 2023 hetzelfde bedrag aan ASH als in 2022. Hiermee wijkt het college eenmalig af van de uitgangspunten in het coalitieakkoord. We verwachten ook dat meer mensen in

aanmerking zullen komen voor kwijtschelding na invoering van de verhoging van de normen in de landelijke kwijtscheldingsregeling.

Vanuit het Rijk is circa 18,6 miljoen beschikbaar gesteld om het energieverbruik en daarmee de kosten structureel te verlagen. Deze middelen worden nu al deels ingezet voor het Duurzaam Witgoedfonds via het fonds bijzondere noden en de Energieklussers (energieadvies en kleine energiebesparende maatregelen bij mensen thuis). Deze maatregelen zijn vooralsnog bereikbaar voor de Rotterdammer via verschillende hulpverlenende partijen. Momenteel is een breder maatregelenpakket in verregaande voorbereiding. Wij informeren u op korte termijn over dit maatregelenpakket.

Maatschappelijke ondersteuning

Gezamenlijk met corporaties bieden we ondersteuning aan mensen met een forse huurachterstand. Het convenant huisuitzettingen wordt herzien en bijgesteld waarbij inzet op preventie uithuiszetting en ondersteuning van de gezinnen nog meer verstevigd wordt. De samenwerking op vroegsignalering met woningbouwcorporaties is verstevigd en geïntensiveerd. Woningbouwcorporaties plaatsen geen mensen uit huis als er sprake is van (alleen) schuldenproblematiek.

We staan in nauw contact met de schoolcontactpersonen. Aan hen is gevraagd om extra alert te zijn op signalen die wijzen op schuldenproblematiek of urgente armoede. De interne begeleiders van scholen zijn hier alert op. Ook zijn de interne begeleiders extra geïnformeerd over de (toegang tot) gemeentelijke regelingen zoals de energietoeslag.

We zien dat de aard van ingediende bewonersinitiatieven verandert. Mensen hebben soms geen geld meer voor eten. Ingediende initiatieven richten zich nu bijvoorbeeld op het organiseren van een kerstdiner of met een bakwagen maaltijden rondbrengen. We ondersteunen en faciliteren net als in coronatijd deze bewonersinitiatieven waar mogelijk.

In de Welzijnsopdracht hebben de welzijnspartijen de opdracht actief te zoeken naar signalen van armoede/schulden. Zij dienen bewoners toe te leiden naar het Expertise Team Financiën (ETF), Vraagwijzer en/of het Wijkteam. Ook verlenen zij lichte hulp bij bijvoorbeeld het invullen van formulieren. Zij doen dat vaak met inloopsprekuren of spreekuren op afspraak. Ook werken zij samen met wijknetwerkpartners om o.a. de inzet af te stemmen. Tevens is de praktijk dat de Welzijnspartijen nu al extra werkzaamheden doen, zoals hulp bij het aanvragen van de energietoeslag.

Sport, onderwijs en cultuur

In het onderwijsveld komen de stijgende energielasten voor rekening van de schoolbesturen. Schoolbesturen ontvangen van het Rijk elk jaar 1 budget (lumpsum) waaruit zij onder meer de energielasten betalen. Schoolbesturen voeren een scala aan maatregelen uit om energieverbruik te verlagen en duurzaamheid te verhogen. Wij voeren via het Integraal Huisvestingsplan (IHP) ook actief beleid op de verduurzaming van schoolgebouwen. Tot dusverre hebben we geen signalen ontvangen dat schoolbesturen deze energielasten niet meer kunnen betalen of dat het ten koste zou gaan van onderwijskwaliteit. Bij lang aanhoudende energieproblematiek kan dit wel een probleem worden. Er is nagevraagd bij de vijf schoolbesturen welke stappen ze nemen om het risico

op hoge energielasten te beperken. Denk hierbij aan het isoleren van scholen, in voorbereiding op de koudere maanden.

De culturele sector bestaat uit een divers aantal disciplines, die hun eigen problematiek hebben in relatie tot de gestegen energiekosten. Zo is de juiste klimaatbeheersing voor een museum crucialer dan voor een theater en dus minder flexibel in te regelen. Tijdens de COVID19-crisis heeft ons college de culturele infrastructuur in stand gehouden door de vorming van een noodfonds. Wij zijn intensief in overleg met de sector over de huidige energiecrisis, waar partijen tegenaan lopen en wat wij concreet voor ze kunnen betekenen. Het is wat de culturele sector betreft niet wenselijk om de ticketprijzen fors te verhogen, omdat activiteiten daarmee minder laagdrempelig worden. Wij delen dit standpunt, zeker nu het besteedbaar inkomen van een grote groep Rotterdammers onder druk staat. Wij blijven coulant als het gaat om de te leveren subsidieprestaties.

Rotterdam Sportsupport heeft alle sport- en scoutingclubs adviezen verstrekt om met eenvoudige maatregelen het energieverbruik te verlagen. Sportclubs die in problemen komen door de energierekening krijgen inhoudelijke ondersteuning van Sportsupport. Dit in samenhang met de impact die diverse clubs nog ondervinden van de corona-maatregelen. Verder zijn wij met de exploitanten van sportaccommodaties (zoals het Sportbedrijf) in gesprek over maatregelen tot energiebesparing. Via het IHP Sport en subsidieregelingen zetten wij verder in op duurzaamheidsmaatregelen die op termijn het energieverbruik substantieel verlagen. Wij hebben bij het Rijk aangedrongen op regelingen voor de sportsector. Hierover is nu nog geen duidelijkheid. Op basis van de Rijksregelingen kijken we in welke mate dit de problematiek van de sportorganisaties oplost en of aanvullende maatregelen gewenst zijn.

EU-arbeidsmigranten

EU-arbeidsmigranten zijn een kwetsbare groep die door deze crisis extra geraakt kunnen worden. De kwetsbaarheid van EU-arbeidsmigranten is al jaren een zorg van gemeenten en onzes inziens heeft de rijksoverheid hier onvoldoende oog voor. De komende maanden verwachten wij een toename van de problematiek bij EU-arbeidsmigranten, vanwege hun kwetsbare positie op de arbeidsmarkt en de stijging van de kosten voor levensonderhoud. Zeker wanneer glastuinbouwbedrijven stoppen de komende winter, wat wel de verwachting is, zullen meer EU-arbeidsmigranten in de problemen komen. Het actieprogramma EU-arbeidsmigranten heeft als doel om tot betere, meer humane leefomstandigheden te komen, zowel voor de arbeidsmigranten die in onze stad komen wonen (en werken) als voor alle andere bewoners in onze wijken. We monitoren de ontwikkelingen nauwlettend en zullen zo nodig (regionaal) extra acties ondernemen.

Veiligheid

Op dit moment zien we nog geen directe veiligheidsissues als gevolg van de inflatie en energieschaarste. De stadsmariniers zijn actief betrokken bij het helpen van Rotterdammers die in financiële problemen komen. De inloop in de wijkposten van de stadsmariniers neemt toe. We zien door de huidige ontwikkelingen wel een risico op verdere toename van maatschappelijk ongenoegen, waaronder een laag vertrouwen in de overheid. Het huidig vertrouwen in de overheid is laag, een in deze situatie krachtdadige en transparante overheid kan positief uitwerken en daarmee escalatie naar maatschappelijke onrust voorkomen.

Gemeentelijke organisatie

We zijn er niet alleen voor de Rotterdammer maar hebben als werkgever ook een grote rol richting de werknemers van de gemeente. Vanuit verschillende plekken in het concern ontvangen we signalen en vragen van medewerkers die onrust ervaren vanwege de hoge inflatie en de stijgende energiekosten. Begin juli ontvingen we een brandbrief van de ondernemingsraad (OR) van de sociale werkvoorziening over de financiële situatie van medewerkers in de sociale werkvoorziening en Participatiewet. Veel van deze medewerkers vallen onder een andere dan de gemeentelijke cao waardoor hun uurloon vaak lager is dan de 14 euro (bruto) per uur. Op 30 augustus jl. hebben we u hierover geïnformeerd (bij brief met kenmerk m2208-578-22bo5014). In die brief hebben we onder andere aangegeven dat ook landelijke maatregelen noodzakelijk zijn. We zijn daarom blij met de 10% verhoging van het WML met ingang van 2023 en de maatregelen van de overheid om de energieprijzen (voor de laagste inkomens) te compenseren. Dit is ook voor onze werknemers in de lage loonschalen een belangrijke en broodnodige steun in de rug.

Als werkgever is goede zorg voor onze medewerkers prioriteit. Vanuit de zorg voor onze medewerkers staan wij in nauw contact met onze medewerkers en met de bedrijven waar onze medewerkers werken in het kader van beschut werk. Dat geldt niet alleen voor de medewerkers van Rotterdam Inclusief, maar voor alle medewerkers. Want de signalen van medewerkers die onrust ervaren, leven breder. Ook de OR van Stadsbeheer heeft hier specifiek aandacht voor gevraagd. We proberen daarom beter inzicht te krijgen in de aard en mate van deze impact, bijvoorbeeld door de cijfers betreffende het aantal loonbeslagen te volgen. Cijfers die overigens tot de laatst bekende cijfers van deze zomer nog een dalende trend lieten zien. We zijn gestart met het collectief ondersteuning bieden aan onze medewerkers als zij hier behoefte aan hebben. Hierbij zijn we begonnen vanuit onze reguliere dienstverlening en via ons bedrijfsmaatschappelijk werk en brengen we expliciet de landelijke maatregelen, zoals de energietoeslag onder de aandacht van onze medewerkers.

Er is een plan van aanpak in voorbereiding voor energiebesparende maatregelen voor de panden die de gemeente zelf gebruikt. Deze concrete maatregelen (zoals de thermostaat lager instellen en beter ingesteld op openings- en gebruikstijden) worden de komende weken gecommuniceerd en toegepast.

Proces met uw raad

De ontwikkelingen gaan snel. Tot afgelopen week was het beeld dat het kabinet pas komend jaar iets wilde doen in relatie tot de energieprijzen. Hoewel de uitwerking nog onzeker is, is de doelstelling dat het Kabinet vanaf november een plafond aanbrengt op de gas- en energieprijzen voor 'normaal' gebruik. Dit betekent voor veel mensen dat hun grootste probleem daarmee beheersbaar wordt gemaakt. Tegelijkertijd is dit niet voldoende en komen steeds meer Rotterdammers in de problemen door stijgende prijzen en achterblijvende inkomsten. Om zo goed mogelijk onze inzet te richten, werken we aan een dashboard waar we duidelijk kunnen monitoren hoe parameters met betrekking tot de inflatie en kostenstijging zich ontwikkelen, en kunnen we daar ons beleid op richten. We zijn voornemens om uw raad regelmatig te informeren over de ontwikkelingen, zo lang als het nodig is. We streven ernaar om de eerste versie van de monitor inclusief mogelijke daarop gebaseerde maatregelen, u begin november te doen toekomen.

Tijdens de debatten over de begroting 2023 zal deze problematiek ongetwijfeld veelvuldig aan de orde komen. Wij staan open voor alle goede suggesties die een bijdrage leveren aan het oplossen van deze problemen en die Rotterdammers, Rotterdamse ondernemers en maatschappelijke instellingen een steuntje in de rug geven. Deze opgave kunnen we alleen samen, als stad, raad en college het hoofd bieden. In dat kader heeft het college de afgelopen weken contact opgenomen met alle fracties in uw raad om van uw zorgen en gedachten kennis te nemen. Deze signalen hebben we nadrukkelijk betrokken in onze aanpak en dat zullen we blijven doen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

In deze brief informeerden we u over de maatregelen die het college neemt om de impact op gezinnen, ondernemers en maatschappelijke instellingen waar nodig op te vangen. Een deel van de maatregelen zal gevolgen hebben voor een groei aan aanvragen bij onze loketten en regelingen. Deze groei heeft daarmee ook financiële consequenties die we bij het volgende P&C-moment (10-maandsrapportage) aan de raad zullen rapporteren. Een ander deel van de maatregelen heeft betrekking op rijksregelingen, zoals de energietoeslag, die daarmee ook financieel gedekt zijn. En tot slot zijn in de brief enkele maatregelen genoemd die onderdeel zijn van het actieplan Geldzorgen. Hierover wordt u volgende week verder geïnformeerd, inclusief de daarbij behorende financiële consequenties.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb